

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Schiffer és Társa Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Schiffer András ügyvéd) által képviselt felperes neve társadalmi szervezet (felperes címe) felperesnek a dr. Papp Sándor ügyvéd (....) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen közérdekű adat kiadása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. november 19. napján kelt, 38.P.25.170/2009/3. számú ítélete ellen az alperes 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja azzal, hogy a földhivatalokhoz benyújtott dokumentumokat az alperes a személyes adatok felismerhetetlenné tétele mellett köteles kiadni, továbbá az elsőfokú perköltség összegét 18.750 (Tizennyolcezer-hétszázötven) forintra leszállítja, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12.500 (Tizenkettőezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek az alperes és J... B... között 2008-ban sukorói, albertirsai és pilisi ingatlanok vonatkozásában létrejött csereszerződés által érintett ingatlanokról az ügyletkötés érdekében készített értébecsléseket, valamint a csereügylettel kapcsolatban a földhivatalokhoz benyújtott valamennyi dokumentumot. Kötelezte az alperest továbbá, hogy fizessen meg a felperesnek 25.000 forint perköltséget.

A tényállás szerint a felperes 2009. július 23. napján kelt, az alperes által 2009. augusztus 4. napján átvett levelében kérte, hogy az alperes bocsássa a rendelkezésére a közte és J... B... magyar-izraeli állampolgár között 2008-ban sukorói, albertirsai és pilisi ingatlanok vonatkozásában létrejött csereszerződést, a tárgybeli ingatlanokról az ügyletkötés érdekében készített értébecslést, továbbá a csereügylettel kapcsolatban az illetékes földhivatalokhoz benyújtott valamennyi dokumentumot. Az alperes 2009. augusztus 25-én adta postára válaszáat, amely „nem keresete” címmel került visszakézbesítésre. Ezt követően 2009. október 1-én tájékoztatást küldött az alperes a felperesnek, amelyet szintén „nem kereste”

jelzéssel kézbesített vissza a posta. A felperes ilyen előzmények után 2009. szeptember 14-én adta postára keresetlevelét, amely a bíróságra 2009. szeptember 17-én érkezett.

A felperes módosított keresetében - mivel az alperes a keresetlevél benyújtását követően a felperes által kért csereszerződést internetes honlapján nyilvánosságra hozta - az értébecslések, továbbá a csereügylettel kapcsolatban az illetékes földhivatalokhoz benyújtott dokumentumok közlésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a csereszerződés kiadására irányuló kereset alaptalan, mivel azt megkísérelte átadni a felperes részére, ez azonban nem volt sikeres. A csereszerződéshez kapcsolódóan a földhivatalhoz előterjesztett dokumentumok kapcsán akként nyilatkozott, hogy azok olyan személyes adatokat tartalmaznak, amelyek nem minősülnek közérdekből nyilvános adatnak. Az értébecslések pedig döntést előkészítő anyagok, ezért nem nyilvánosak, továbbá azokat szerzői jogi védelem illeti meg, melyből kifolyólag a szerző hozzájárulása nélkül nem hozhatók nyilvánosságra.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Magyar Köztársaság Alkotmányának 2. § (1) bekezdését, 8. § (1) bekezdését, 59. § (1) bekezdését, 61. § (1) bekezdését, valamint a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 1. § (1) bekezdését, az 1/A. § (1) bekezdését, a 2. § 1., 4. és 5. pontjait, a 19. § (1)-(4) bekezdéseit, a 20. § (1)-(2), (4) és (6) bekezdéseit és a 21. § (1)-(2) és (7) bekezdését. Hivatkozott továbbá az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. Törvény 5. § (1)-(2) bekezdéseire és a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésére.

A csereszerződés kapcsán a földhivatalokhoz benyújtott dokumentumok vonatkozásában - amellyel kapcsolatban az alperes arra hivatkozott, hogy azok személyes adatokat tartalmaznak - kifejtette az elsőfokú ítélet, hogy a felek között nem volt vitatott, hogy a csereszerződés és az értébecslések közérdekű adatnak minősülnek, ezért a szerződéshez kapcsolódó egyéb dokumentumok szintén közérdekű adatnak tekintendők és azokat az alperes köteles a felperes részére kiadni. Hangsúlyozta, hogy az állami vagyon kezelése fogalmába az ezzel kapcsolatban kötött szerződések is beletartoznak, ebből következően a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó szabályok alapján az alperessel szerződést kötő természetes vagy jogi személyeknek számolniuk kell azzal, hogy a szerződő partnerük státuszából eredően a megkötött szerződés adatai közérdekű adatnak minősülhetnek, így azokról minden érdeklődő tudomást szerezhet. Kiemelte, hogy az Avtv. 19. §-ának (3) bekezdésében foglalt korlátozó rendelkezésekre az alperes nem hivatkozott. Ennek hiányában azonban a nyilvánosságra hozatal nem tagadható meg.

Az értébecslésekkel kapcsolatosan nem fogadta el az alperesnek azt a védekezését, hogy azok döntést előkészítő anyagok és ezért nem kiadhatóak. Az Avtv. 19/A. § (1) és (2) bekezdésére utalással kifejtette, hogy a döntés

megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat megismerése a szerv törvényes működési rendjét vagy feladat és hatáskörének illetéktelen, külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot kezelő álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné. Az alperes azonban ilyen indokokra nem hivatkozott. Erre tekintettel a szerződés megkötését követően az értébecslések kiadását nem tagadhatja meg.

Alaptalannak találta az elsőfokú bíróság az alperes azon hivatkozását is, hogy az értébecslések készítőit szerzői jogi védelem illeti meg, így a szerzők hozzájárulása nélkül azok nem hozhatók nyilvánosságra. Kifejtette ekörben, hogy az alperes ezen állítását semmivel nem bizonyította, erre nézve még bizonyítási indítványt sem terjesztett elő.

Összességében az Avtv. 19. §-ának (1) bekezdésére és a 2007. évi CVI. törvény 5. §-ára alapítottnan megállapította, hogy a felperes által igényelt dokumentumok közérdekű adatok, mely adatok nyilvánosak, a felperessel való közlésüket az alperes alaptalanul tagadta meg, ezért az elsőfokú bíróság a módosított keresetben foglaltak szerint marasztalta az alperest és kötelezte a felperes adatigénylésének teljesítésére.

A pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes perköltségének megfizetésére, amely a felperest képviselő jogi képviselő áfával növelt összegű munkadíjából áll.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a csereszerződés kiadására vonatkozó keresetet is érdemben kellett volna elbírálnia, mivel a felperesi képviselő a tárgyalás folyamán úgy nyilatkozott, hogy ettől az igényétől eláll, csak később módosította akként, hogy a keresetét leszállítja. A per érdemi tárgyalásának megkezdése után a felperes csak akkor állhatott volna el a csereszerződés kiadására vonatkozó kereseti kérelmétől, ha ehhez az alperes hozzájárul. Ennek hiányában az elsőfokú bíróságnak érdemben kellett volna az erre vonatkozó keresetet elutasítania. Ez nem csak és nem elsősorban a perköltség miatt lényeges az alperes számára, hanem abból a szempontból is, hogy miután az alperes maga is jogszerűnek ítélte a csereszerződés kiadására vonatkozó igényt és azt teljesítette - sőt a világhálóra is feltette -, nem kíván olyan színben feltűnni, mintha ezen jogos igény teljesítését megtagadta volna.

Az értébecslésekkel kapcsolatban továbbra is állította, hogy azok szakértői anyagoknak minősülnek, amelyek a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 1. § (2) bekezdés p) pontja szerinti adatbázist is tartalmaznak, így szerzői jogvédelem alá esnek. Ezen felül az értébecslések az alperes szerződéskötést megelőző

döntési eljárásában a döntés előkészítéseként szolgáltak, amelyek kiadását az Avtv. 19/A. § (1) és (2) bekezdése alapján az alperes megtagadni volt jogosult.

A csereügylettel kapcsolatban a földhivatalhoz benyújtott dokumentumok kapcsán változatlanul arra hivatkozott, hogy a földhivatali kérelemben és az APEH-nyomtatványban szereplő személyes adatok nyilvánvalóan nem minősülnek az Avtv. 2. § 4. pontja szerinti közérdekű adatnak, vagy az 5. pont szerinti közérdekből nyilvános adatnak, hanem azok az Avtv. 2. § 1. pontja szerinti személyes adatok. Ezen nem változtat az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény 5. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés sem, hiszen egy szerződő fél születési helye, időpontja, anyja neve, lakcíme, személyi száma, adóazonosító jele nincs összefüggésben az állami vagyonnal való gazdálkodással vagy az állami vagyonnal történő rendelkezéssel. Ebből eredően a csereszerződéssel összefüggésben a földhivatalhoz benyújtott dokumentumok, mint személyes adatok kiadását a felperes nem igényelheti. Az ingatlan-nyilvántartási eljárásban ugyanis a nyilvánosság elve nem jelent korlátlan adatszolgáltatási kötelezettséget.

Külön támadta az elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezést azzal, hogy az elállás folytán a Pp. 160. § (1) bekezdés második mondata alapján a felperes köteles a keresetindítás folytán az alperesnél felmerült költségeket megtéríteni. A Legfelsőbb Bíróság Gfv.III.33.786/1992. számú döntésére is hivatkozott, amely szerint a kereset leszállítása a perköltség viselése szempontjából a pervesztéssel azonos következménnyel jár, ezért ha a felperes nyilatkozatát kereset leszállításnak értékeli a bíróság, akkor is a részleges pernyertesség szabályai szerint kellett volna rendelkeznie, akként, hogy a költségeiket a felek maguk viselik.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta annak helyes indokai alapján.

Érvelése szerint, azt, hogy egynemű követeléseik közül az egyik adat kiadását már nem kérte, helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a kereset leszállításának. Az értékbecslés kiadásával kapcsolatban a speciális szerzői jogi szabályozásra hivatkozott. A döntés megalapozottságát szolgáló adatra vonatkozó érveléssel szemben azt hangsúlyozta, hogy az Alkotmánybíróság döntése szerint az automatikus adatkorlátozás csak akkor törvényes, ha a szerv működését védi, de ha az előkészítést egy kívül álló szakértői cégtől szerzi be, akkor számos döntés foglalt már úgy állást, hogy az nem vonatkozik a külső személyre. A földhivatalhoz benyújtott dokumentumok tekintetében kiemelte, hogy ha nem megismerhető személyes adatok szerepelnek abban, akkor azt ki kell takarni a kiadás előtt.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben, helyesen tárta fel, érdemi döntésével és indokaival a másodfokú bíróság túlnyomórészt egyetértett.

Eljárási hiba nélkül, helytállóan tekintette az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (2) bekezdése szerint a felperesnek a csereszerződéssel kapcsolatos nyilatkozatát a megfogalmazásától függetlenül, tartalma szerint a kereset leszállításának. A Pp. 160. §-a szerint a felperes a per érdemi tárgyalása előtt keresetétől az alperes hozzájárulása nélkül is elállhat, az érdemi tárgyalás megkezdése után azonban csak akkor, ha az elálláshoz az alperes hozzájárul. E rendelkezés tehát a keresetre, vagy az önállóan elbírálható, de együttesen érvényesített kereseti kérelmek valamelyikére vonatkozik. Ezzel szemben a perben a felperes egy adott jogügyletre vonatkozó különféle adatok kiadását kérte, melyek közül az egyik - az alperes által időközben a világhálóra feltett csereszerződés - vonatkozásában igényét már nem tartotta fenn, az oka fogottá vált. Ez tehát a kiadni kért adatok mennyiségében bekövetkezett változás, csökkenés, ami kereset leszállításnak tekintendő. Ennek folytán a per részleges megszüntetésére, vagy e vonatkozásban a kereset érdemi elbírálására nem kerülhetett sor.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság az ügy érdemében, hogy a perben egyik fél sem tette vitássá, hogy az alperes az Avtv. 19. § (1) bekezdése hatálya alá tartozó, közfeladatot ellátó szervezet, amely a feladatkörébe tartozó ügyekben - különösen az állami vagyon kezelésére és a közpénzek felhasználására vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. Ezt a minőségét az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI törvény 5. §-ának (2) bekezdése is megerősíti.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a döntést megelőzően készült értébecslésekkel kapcsolatosan kifejtett indokaival.

Helyesen utalt ekörben az Avtv. 19/A. § (1) bekezdés mellett a (2) bekezdésére, miszerint a döntés megszületését követően az adatot kezelő csak akkor tagadhatja meg a döntés alapjául szolgáló adat megismerésére vonatkozó igényt, ha bizonyítja, hogy az adat megismerése a szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen, külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot kezelő álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné. Mivel a döntés - a csereszerződés - már megszületett, ezért az Avtv. 19/A. § (2) bekezdését kell alkalmazni, amelynek értelmében a közérdekű adat kiadása csak akkor tagadható meg, ha az Avtv. 21. § (2) bekezdése szerint bizonyítással terhelt adatkezelő bizonyítja, hogy a törvényben írt feltételek fennállnak. Ezt azonban az alperes nem bizonyította, ilyen körülményre az elsőfokú eljárás során nem utalt és a fellebbezésében is csupán a jogszabályhelyekre hivatkozott, így a felperes ezen adatok kiadására vonatkozó igénye megalapozott.

Érdemben helyes volt az elsőfokú bíróságnak az értébecslések szerzői jogi védelme körében elfoglalt álláspontja is. Emellett rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy a szerzői jogi védelem nem szerepel az Avtv. 19. § (3) bekezdésének taxatív felsorolásában szereplő azon kivételek között, amelyek a közérdekű adat megismerésének korlátait jelentik. Ebből pedig az következik, hogy önmagában a

szerzői jogi védelemre történő hivatkozással nem tagadható meg a közérdekű adat kiadása, mert nem tekinthető titokká nyilvánított, vagy minősített adatnak, és speciális törvényi szabályozás sem korlátozza a megismerhetőségét.

Megalapozatlanul érvelt a fellebbezés azzal, hogy a földhivatalhoz benyújtott dokumentumok nem közölhetőek, mivel a szerződő felek olyan személyes adatait - születési hely, idő, anyja neve, adóazonosító jel stb. - is tartalmazza, amelyek az állami vagyonról szóló törvény szerint sem minősíthetőek közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatnak.

Ha egy közérdekű adatot tartalmazó dokumentum személyes adatot is tartalmaz, akkor az nem eredményezi az egész dokumentum személyes adattá válását, erre tévesen hivatkozott az alperes. Ilyen esetben az Avtv. 20. § (4) bekezdése szerinti kell eljárni és a másolaton a meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tenni. Ez azonban nem korlátozhatja a dokumentumban szereplő közérdekű adatok megismerhetőségét, valamint azoknak a személyes adatoknak a nyilvánosságra hozatalát, amelyet a törvény közérdekből elrendel. Az Avtv. is tartalmaz a személyes adatok nyilvánosságát kimondó rendelkezést, a 19. § (4) bekezdése értelmében az alperes feladat- és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adata közérdekből nyilvános, továbbá a nemzeti földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény 16. § (3) bekezdés a) pontja a szerződés tartalmából közérdekből nyilvános adatnak minősíti a személyes adatok közül a vevő nevét, lakcímét. További, a vevőnek a dokumentumokban szereplő személyes adatainak kiadására azonban az alperes törvényi rendelkezés hiányában nem kötelezhető.

Erre figyelemmel az Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta azzal, hogy az alperes a földhivatali dokumentumokat a meg nem ismerhető személyes adatok felismerhetetlenné tétele mellett köteles kiadni.

Részben megalapozott volt továbbá az alperes fellebbezési érvelése a perköltség vonatkozásában is. A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróságnak a perköltség megállapítása során tett megállapításait. Az egységes bírói gyakorlat értelmében a kereset leszállítása a perköltség viselése szempontjából a pervesztéssel azonos következményekkel jár, ebből eredően a felperes nem a Pp. 78. §-a alapján, hanem a részleges pernyertesség szabályai szerint tarthat igényt perköltségre. Ezért a másodfokú bíróság a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság által megállapított elsőfokú perköltség összegét leszállította.

Mindebből kifolyólag a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben - a személyes adatok felismerhetetlenné tételére vonatkozó kötelezettség előírásával, valamint a perköltség tekintetében - megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

A kis részben eredményesen fellebbező alperest a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a túlnyomórészt pernyertes felperes részperköltségének

megfizetésére, amely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdés a.) pontja és (5) bekezdése alapján, a 4/A. § (1) bekezdése értelmében, áfával növelten került megállapításra.

Az eljárás az 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés o) pontja szerint tárgyi illetékmentes, ezért a fellebbezési illetékről a másodfokú bíróságnak rendelkeznie nem kellett.

Budapest, 2010. június 10.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Békefiné Dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

. Pullai Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző